

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО В СЛОВЕНИЯ

**Варна
14-15 юни 2018 г.**

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Увод

Словения е една от първите европейски държави членки, която прие Закона за социалното предприемачество в Европа.

В подготвителната фаза на Закона ние предимно следвахме добрите практики, които вече съществуват в Европа, особено от Франция и Италия, и други страни с добре развито социално предприемачество в Европа.

Приемането на Закона беше необходима стъпка да се даде възможност и да се насърчи социалното предприемачество в Словения, като субстационален генератор на работни места и заетост, най-вече за групи в неравностойно положение.

След приемането на Закона, за периода **2013-2016** г бяха приети **Стратегия за социално предприемачество** и **План за действие** за изпълнението на стратегията.

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Целта на Закона беше да предостави:

- определение за социалните предприятия,
- цели и принципи на социалното предприемачество,
- условията, при които социалните предприятия придобиват статута на „социално предприятие“,
- условията за прекратяване на статута на социално предприятие
- условия как социалните предприятия да ръководят бизнеса и да наемат хора,
- планирането на развитието и възможните форми на финансиране на социалните предприятия и
- партньорството за сътрудничество между заинтересованите страни, свързани със социалното предприемачество (ролята на гражданските организации, партньорите в социалния диалог, общини)

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Основни принципи и изисквания за социални предприятия:

- нерентабилност,
- устойчиви действащи предприятия с фокус върху създаването на работни места за групите в неравностойно положение и следователно в съответствие с целите от обществен интерес,
- доброволно членство,
- пазарна ориентация,
- основатели и/или собственици в съответствие с принципа „един член-един глас“,
- печалбата следва да бъде реинвестирана в развитието и бизнеса,
- финансова прозрачност и бизнес контрол.

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Определяне на областите на текущи дейности

Бяха дефинирани основните области, в които социалните предприятия трябва да изпълняват дейности:

- социалното осигуряване, със специално отношение към семейните грижи и грижите за хора с увреждания,
- научните изследвания и образованието,
- работата с младежи,
- здравната сигурност
- социалното приобщаване и обучението на безработни или на хора, изложени на риск от безработица,
- производството на екологични храни, справедливата търговия,
- дейностите в областта на опазването на природното и културно наследство, туризма,
- непрофесионалните спортни дейности,
- развитието на местните общности и
- подкрепяща среда за социалните предприятия.

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Определяне на задачи и отговорности

Със Закона беше установен **Съвет за социално предприемачество** с цел да дефинира политиката на **социалното предприемачество** и изготвянето на програмен и стратегически документ, включително Стратегията за социално предприемачество и мониторинг на изпълнението на действия на различни нива (местни, регионални, държавни).

Съставът на Съвета отразяваше партньорството между съответните министерства, социални партньори, представители на социални предприятия и общини и други представители на гражданското общество.

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Типове социални предприятия

Бяха дефинирани два типа социални предприятия:

- Тип „А“ (бизнес ориентиран) и
- Тип „Б“ - по-социално ориентиран с фокус върху наемането на хора от групи в неравностойно положение.

Имаше строги условия на заетост и за двата типа социални предприятия и статута на „социално предприятие“ зависеше от тези условия:

- в случай на тип „А“ имаше изискване поне едно лице да бъде дългосрочно наето през първата година и допълнителни две през следващия период,
 - в случая на тип „Б“ имаше изискване социалното предприятие да осигурява дългосрочна заетост за най-малко 1/3 (една трета) от служителите в предприятието.
-

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Документът за учредяване и регистрация на „статута на социално предприятие“

Законът също така регламентираше задължителните части от документа за учредяване (постановлението), процеса и институциите, в които социалните предприятия биха могли да бъдат регистрирани и следователно да получат „статут на социално предприятие“, което зависи от правния статут на организацията, получаваща статута (различна от сдружения, фондации и дружества с ограничена отговорност). Регистърът бе актуализиран от отговорното министерство.

Отчитане и други специални изисквания:

Специални изисквания бяха определени за годишните доклади, които социалните предприятия бяха задължени да предоставят на отговорното министерство,

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Подкрепяща среда:

Подкрепящата среда беше определена предимно

- чрез мерки и действия за социални предприятия, осъществявани от различни институции, на правителствено ниво (министерства), общини и други подкрепящи институции,
- Финансовите мерки бяха предимно чрез безвъзмездни средства, но също така бе планиран и финансов механизъм за възстановими средства, наречен „фонд за социални предприятия“.

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Изпълнение на Закона и извлечени поуки:

За изпълнението на Закона за социалното предприемачество през периода 2011-2015 г. имаше някои важни етапи, които превърнаха законодателството в практика:

- (1) Стратегията за социално предприемачество с Плана за действие бе приета за периода 2013-2016 г. Бяха дефинирани мерки за подкрепа на политиката за социално предприемачество и основните дейности, които следва да бъдат изпълнени чрез определените мерки.
 - (2) Европейският социален фонд обяви две покани за представяне на предложения, изпълнени от Министерството на труда за програмния период 2007-2013 г. и обхващащи стартиращата фаза на социалните предприятия и заетостта на групите в неравностойно положение. Чрез тази мярка бяха избрани и финансирани 68 социални предприятия.
 - (3) Освен това беше стартирана покана за обществени поръчки, финансирана от националния бюджет и социални предприятия, наемащи най-вече „обществени работници“, финансирани от държавата.
-

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

За новото правителство социалното предприемачество стана още по-важен въпрос и бе дефинирано „**Развитие на социални предприятия, кооперации и икономическа демокрация**“ като **стратегически правителствен проект** със силен потенциал за работни места и растеж.

Тъй като социалното предприемачество беше признато като **един от приоритетите на правителството**, имаше и практически констатации, че социалните предприятия трябва не само да наемат хора в неравностойно положение, но и да функционират, за да оцелеят и да могат да плащат на своите служители от дохода, който получават на пазара, вместо от получените от държавата безвъзмездни средства.

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Бяха направени важни стъпки:

- **структурата за изпълнение** на проекта беше дефинирана с разделянето на стратегическите и изпълнителните функции между различните участници;
- според установената необходимост от усъвършенстване на Закона за социалното предприемачество бе определен краткосрочен план за **промяна на Закона** (която все още е в процес);
- бяха определени **финансови и нефинансови мерки**, за да се подкрепят социалните предприятия на всички етапи от техния жизнен цикъл и да се развие съответната подкрепяща среда за социалните предприятия, които вече се изпълняват.

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Подобреният Закон за социалното предприемачество (основни подобрения):

Определение за социално предприятие

- Определението на **социално предприятие** беше променено по начин, който позволява на социалните предприятия да осъществяват по-широк спектър от дейности. Вече не са изброени области, в които социалните предприятия могат да действат. Също така последвахме „задължението“, включено в Общия регламент за групово освобождаване, за да действаме в съответствие с правилата за държавна помощ, ако социалните предприятия получават финансова подкрепа от фондовете на ЕС.

-Определение на **предприятие със социално съдържание** - по-широк смисъл: социално предприятие, кооперация, предприятие за хора с увреждания, център за наемане на работа на хора в неравностойно положение и други юридически лица, развиващи социални иновации

-**Социална иновация** е иновация, която позволява решаването на социалното предизвикателство по по-ефективен и устойчив начин, като основната цел е постигането на социално въздействие

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Типове социални предприятия и заетост

Вече няма разграничение между тип „А“ и тип „Б“ тъй като всички социални предприятия осъществяват икономическа дейност и изпълняват дългосрочен устойчив бизнес.

Представяне на **Съвет по социална икономика** и дефиниране на неговия състав: представители на съответните министерства, 5 представители на предприятията от социалната икономика, 3 представителни сдружения на местните общности, представители на социалните партньори и синдикати, както и организациите на работещите в несигурни условия на труд. Една от основните задачи, освен създаването на политиката, е да се подготви стратегия за социалната икономика в Словения за десетгодишния период.

ЗАКОН ЗА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Докладване

Изискванията за докладване също бяха изоставени с изменения Закон. В случай, че социалните предприятия кандидатстват за национално финансиране или финансиране от ЕС, те са задължени да докладват за текущите дейности във всеки случай. Следователно допълнителното отчитане, което е задължително по Закона за социалното предприемачество, удвои работата им и постави допълнителната тежест върху бизнеса им. С основния фокус на Закона върху бизнес ориентацията, това беше разумна промяна. Измерване на социалното въздействие вместо отчитане.

Регистриране

Предвижда се опростяване на процеса на „регистрация“, тъй като има само едно регистрационно звено на национално ниво. (AJPES)

Актуално състояние

Законът за социалното предприемачество все още е в процес на „промяна“. В съответствие с неотдавнашните дейности на ниво Комисията, общ доклад на GECES предвижда евентуално въвеждане на измерване на социалното въздействие чрез сателитни профили.

Благодаря ви за вниманието.

Нена Докузов
Сдружение „Социална икономика“ Словения

Nena.Dokuzov@socialnaekonomija.si

Тел. +386 41 675 944

